

Doc. dr. sc. Josip Čičak

Računovodstvo otpada hrane

Iako je koncept štednje hrane i stvaranja minimalnog otpada hrane bio duboko ukorijenjen u kulture i tradicije društava posljednjih godina se sve više promišlja o bacanju hrane i smanjivanju otpada od hrane. Tako se u današnje vrijeme sve više osvještava potreba za iskorištavanjem otpada od hrane u kontekstu kružne ekonomije. Sve to su već radile naše prethodne generacije pa su otpatke hrane jele domaće životinje ili su otpadci korišteni pri proizvodnji komposta. No, ono što je lako primjenjivo na selu nije lako primjenjivo i u velikim gradovima. Stoga je zbrinjavanje otpada od hrane ekološki problem, ali je otpad od hrane prvenstveno problem za onoga koji ga stvara jer otpad hrane ima svoju materijalnu vrijednost i može predstavljati značajne troškove, kako u budžetu fizičke osobe kao pojedinca, tako i u budžetu gospodarskih subjekata i javnih institucija. Da bi se osvijestilo koliki trošak je otpad od hrane potrebno je prije svega odrediti količinu i vrijednost hrane koja se baca. Doprinos računovodstvene znanstvene struke smanjivanju otpada hrane ogleda se poglavito u procesu određivanja količine bačene hrane (kvantifikaciji) i u određivanju vrijednosti otpada od hrane. Iako iz perspektive građana možda i nije komplicirano odrediti količinu i vrijednost bačene hrane u vlastitom domaćinstvu, kalkulacija postaje složena kada se zamisle korporacije kojima otpad hrane nastaje u cijelom proizvodnom procesu tj. od žetve pa do finalnog proizvoda. Odrediti količinu i vrijednost otpada hrane postaje posebno komplicirano kad se vrijednosti moraju odrediti za pojedinu državu, skupinu država ili svijet u cjelini. Ujedinjeni narodi u Ciljevima održivog razvoja (SDG) pod ciljem održivog razvoja 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja navode da je cilj prepoloviti gubitke od bacanja hrane pri konzumiranju ali i pri proizvodnji i opskrbi hranom. Kako bi se mogao mjeriti napredak društva u postizanju ovog cilja održivog razvoja razvijeni su modeli poput De Laurentiis et al. (2021)¹, koji je razvijen kako bi se mogao izračunati trošak otpada hrane u Europskoj Uniji u razdoblju od 2002. do 2017. Dakle, računovodstvo otpada hrane je proces kojim se određuje

¹ De Laurentiis, V., Caldeira, C., Biganzoli, F., & Sala, S. (2021). Building a balancing system for food waste accounting at National Level, EUR 30685 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, ISBN 978-92-76-37275-2, doi:10.2760/316306, JRC124446

količina i vrijednost otpada hrane, a što postaje kompleksnije sa kompleksnošću sustava za koji je potrebno odrediti količinu i vrijednost otpada hrane.